

Deyirəm çox unikal millətlik. Bəziləri sosial şəbəkələrdə elə ağla batmayan fikirlər yürüdür ki, deyirsən bundan düşüncəli yoxdur. Sonra görürsən ki, hissə qapılıb. Doxsançı illərdə də hiss bizim xalqın başına necə vurmuşdusa, yeni doğulan oğlan uşağına Səddam adı qoyurdular. Sonra uşaq böyüdü, gördü ki, bu adam yüz minlərlə adamı (əsasən də türkmənləri) qətlə yetirib, adını dəyişib Erdoğan qoydu.

Felyeton

İndi də HƏMAS-İsrail müharibəsində düşüblər ortalıq, ağıllarına yox, ağızlarına nə gəldi deyirlər. Harda bişdi, harda düşdü bilən yoxdur.

Gəlin sizə özümüzdə, içimizdə olan "harda bişdi - harda düşdü"dən danışım. Həm beynəlxalq siyasətdən uzaqlaşarsınız, həm də öz günümüze ağılayırıq...

Bizdə bir "Azərkitab" vardı, Yasamal parkı ilə üz bəüz yerləşirdi. Tez-tez ora tədbirlərə gedərdik, ziyalılarla görüşərdik, fikir mübadiləsi aparardıq. Sonra nəse oldu, rəhmətlik Sabir müəllimin "Azərkitab"ını atdılar Gənclikdə qaranlıq bir dalana, yəni demək istədilər ki, kitab oxumaq elə qaranlıq dalanda olar. Atalarımız məgər kitabları şam işığında oxumayıblar? Şəxsən mən kitabları gecələr "Ceyran" sobasının işığında, gözlərimə zülm verə-verə oxumuşam.

Əlqərəz, bir gün o parkın yanından keçəndə gördüm ki, bu "Azərkitab"ın yerində nə olsa yaxsıdır? Heç ağılıza gəlməz, amma deyim: "Beynəlxalq it hospitalı". Bu hospitalın yiyələri gül dərib, gülab çəkiblər. Üzbəüz park. Hospitala it gətirənlər, əvvəlcə parkda, otun üstündə itlərini gəzdirirlər, otun üstünə "qıqı" elətdirib, sonra aparırlar itlərin hospitalına. Bundan sonra gəl cocuqları bu otun üstündə gəzdir. Hə... necədir səninçün?

O gün qəzet almaqdan gəlirəm. Maşallah, bizdə küçə ticarətinin əlindən tərpenmək olmur. Kim nə gəldi satır, kim nə gəldi alır. Genetik modifikasiya olunmuş ərzaqlar baş alıb gedir. Heç kim də buna fikir vermir. Qarşımda molla geyimli, başında molla papağı (mən belə hesab etdim) olan biri əlində təsbeh şaqıldada-raq gedir. Hərdən də əlini üzünə aparıb salavat çəkir. Adam meyvə satılan cərgədə dayanıb barmağını əriyə uzadaraq soruşdu:

-Bu "abrikos" neçiyədir?

Pah, mənim şaqqanaq çəkib gülməyimi görəydiniz. Hamı dönüb mənə tərəf baxdı. Fikirləşdilər ki, dəli olmuşam. Qarşımda duran molla da mənə təəccüblə baxdı.

"Nə olub? - Deyə soruşdu. Gülüşümü kəsib cavab verdim:

-Heç, ölümüzlə bir dildə danışıraq, dirimizlə başqa dildə.

Molla gözlərini bərəldi:

-Heç nə başa düşmədim.

-Ay kişi, nəyi başa düşmədin? Əyninin geyiminə bax, əriyə "abrikos" deməyinə bax. Heç, yəqin ki, ərəbcə "abrikos" necə adlanır, onu da bilməyəcəksən. Deyəcəksən ki, onlarda ərək bitmədiyinə görə bu ad yoxdur.

Bu dəfə satıcı şaqqanaq çəkdi. Molla gördü ki, bunu təkərə salmışıq, əlini yelləyə yelləyə bizdən uzaqlaşdı.

Hə... necədir səninçün?

Keçək "harda bişdi, harda düşdü" dərdimizin o birinə.

Deyirəm bu "COVID" ölkəmizdən "əskik" olmasın. Nə qədər ki, bu xəstəlik vardı, ehsan yaddan çıxmışdı. Onon beş nəfər qohum yığışib ölüsünü torpağa tapşırıb, dağılırdı. Xərcə də düşmürdülər. Elə ki, insanlara sərbəstlik verdilər, ehsan biznesi işə düşdü. Axı bu biznesin də nüfuzlu, hörmətli sahibləri var. Nə etdilər, etmədilər, icazə verdilər. Ölü yiyəsi də ömrünün axırına qədər kredit borclarını qaytarmaqla məşğuldur. Öləndə də bu borc vərəsəlik hüququ kimi bir şeydir. Di, ailə, gəl, bundan canını qurtar.

Bir qərbi azərbaycanlı qohumum var, anası doxsan yaşında rəhmətə getdi. Ruhuna fatihə! Oğlunun başı ehsana, pul axtarmağa necə qarışmışdısa, cənazə yaddan çıxıb, ortalıqda qalmışdı.

Nədir "COVID"i geri qaytaraq? O zaman "ehsan biznesi" çökəcək, qəbirstanlıqdan mollalar yoxa çıxacaq. Olmaz, axı onlar da beş-on nəfəri dolandırırırlar. Beş-on nəfər ac adam gəlib havayı

Hə... necədir, səninçün?

Ziqzaqlar silsiləsindən

nəse yeyirlər. Bu insafsızlıq olar.

Hələ "toy biznesi"ni demirəm. Şadlıq sarayının yiyəsi deyir ki, nə yeyirsən burda ye, özünə heç nə apara bilməzsən. Niyə? Axı, mən bu yeməklərin pulunu ödəmişəm, sənə nə var? O da cavab verir ki, yesən də bu xiyardır, yeməsen də. Heyf deyildi yüz əlli nəfərlik "COVID" toyu? Şəxsən mən çox bəyənmişdim. Elə ki, qadağanı aradan götürdülər, yenə də "toy biznesi" çiçəklənməyə başladı. Toya beş yüz nəfər çağırırlar, it yiyəsini tapa bilmir. Hələ mən nişanı demirəm. A kişilər, nişana da dörd yüz nəfər adam çağırırlar? Görmüşük ki, nişana on-on beş nəfər gələr, "Allah xoşbəxt eləsin!" deyib dağılışar. Bu da oldu "nişan biznesi".

Hə... necədir, səninçün?

O gün Qız Qalasının yanından keçirəm. Ətraf da turistlərlə doludur. Dİqqətimi qoca bir arvadın küçəni süpürməsi çəkdi. Bah, süpürgə də Nuh əyyamından qalma. Bu süpürgələri bir vaxtlar qapılarda satardılar. Biz onlara küçə süpürgəsi deyərdik. Gedib çöldən yığar, sonra küçə-küçə gəzib qışqırdılar: "Süpürgə var, süpürgə". Əsas da odur ki, turistlər bu antikvar süpürgənin yanında durub şəkil çəkirdilər, təbii, nənə ilə bir yerdə. Hətta, deyəsən biri nənənin süpürgəsini almaq istədi. Amma nənə heç nə başa düşmədiyindən turist əlini yelləyib gülə-gülə çıxıb getdi. Bu da "süpürgə biznesi". Gör Bakıda nə qədər süpürgə alıb nənələrin silahı edirlər.

Hə... necədir, səninçün?

Qarşımda bir yük maşını dayanmışdı. Üstündə belə bir sloqan yazılmışdı: "Evinizi daşıyıraq!"

Gülümsəyə-gülümsəyə yaxınlaşıb dedim:

-Evimə daşımaq istəyirəm, amma hündür mərtəbəli bina da yaşayıram. Siz evin daşlarını neçə günə söküb daşıya bilərsiniz?

Sürücü çaşqın halda soruşdu:

-Nə daş? Biz daş daşıyıraq. Bunun üçün "KAMaz" si-fariş ver.

Dedim:

-Axı, maşının üstündə yazmışınız ki, evinizi daşıyıraq.

-Hə də, bəs nə yazılmalıdır?

Cavab verdim:

-Axı, ev daşınmaz əmlak sayılır. Yazmışınız ki, evini-

zin eşyalarını daşıyıraq.

Sürücü maşına otura-otura dedi:

-Belə şeyləri mən bilmərəm. - Barmağını yuxarı uzatdı. - Onlar bilirlər.

Bu da bir biznes.

Hə ... neçədir, səninçün?

Deyəsən çox oldu. Birini

də yazım, bitirim. Bizdə Elm və Təhsil Nazirliyi var. Əvvəl elm verir, sonra təhsilə keçirlər. Məntiqlə alınmır. Təhsil almayan kəs necə elmi ola bilər? Ona görə də hamı elm dalınca qaçır, təhsil isə yaddan çıxır. Bu zaman repetitor biznesi işə düşür.

Daha bəsdir, yoruldum.

Hə... necədir, səninçün?

Yunus OĞUZ
10.10.2023